

**SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI
OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W KSIĄŻU WIELKOPOLSKIM
ZA 2025 ROK**

OPRACOWANIE: OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ W KSIĄŻU WIELKOPOLSKIM.

Książ Wielkopolski, marzec 2026 r.

SPIS TREŚCI

1.	WPROWADZENIE	3
2.	STRATEGIA I PROGRAMY	4
2.1.	Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Książ Wlkp. na lata 2023-2028	4
2.2.	Program „Ogólnopolska Karta Dużej Rodziny”	4
2.3.	Wieloletni rządowy program „Posiłek w szkole i domu” na lata 2024-2028.....	5
2.4.	Program Fundusze Europejskie na Pomoc Żywnościową 2021-2027	6
2.5.	Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021–2025	7
2.6.	Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2025–2027.....	12
2.7.	Program „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością – edycja 2025”	14
2.8.	Program „Opieka wytchnieniowa”- edycja 2025	16
2.9.	Program „Opieka 75+” na 2025 rok	16
3.	POMOC ŚRODOWISKOWA.....	17
4.	ŚWIADCZENIA RODZINNE	22
5.	DZIAŁANIA REALIZOWANE NA RZECZ SENIORÓW	25
5.1.	PROJEKT „WIELKOPOLSKIE TELECENTRUM OPIEKI”	25
5.2.	KSIĄSKI KLUB SENIORA	30
6.	PODSUMOWANIE	36
7.	REKOMENDACJE	38

1. WPROWADZENIE

Niniejsze sprawozdanie stanowi kompleksowe podsumowanie działalności Ośrodka Pomocy Społecznej w Książu Wlkp., zwanego dalej Ośrodkiem w 2025 roku. Dokument został sporządzony w oparciu o art. 110 ust. 9 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. (Dz.U. z 2025 r. poz.1214 ze zm.) o pomocy społecznej, zgodnie z którym Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej w Książu Wlkp. zobowiązany jest złożyć Radzie Miejskiej w Książu Wlkp. coroczne sprawozdanie z działalności Ośrodka oraz przedstawić potrzeby w zakresie pomocy społecznej.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Książu Wlkp. działa na podstawie Statutu przyjętego uchwałą nr XXIII/152/2012 Rady Miejskiej w Książu Wlkp. z dnia 15 października 2012 roku. Celem działania Ośrodka jest rozpoznawanie, analiza i ocena potrzeb jednostkowych, organizowanie i realizowanie wynikających z tego rozpoznania zadań, w tym inspirowanie działalności innych sił społecznych działających w sferze pomocy społecznej, a także realizacja zadań między innymi z zakresu świadczeń rodzinnych i alimentacyjnych oraz wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej. Misją Ośrodka Pomocy Społecznej w Książu Wlkp. jest realizacja lokalnej polityki społecznej poprzez podejmowanie działań ukierunkowanych na wsparcie osób i rodzin w przezwyciężaniu trudnych sytuacji życiowych, wzmacnianie ich samodzielności oraz przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa i założeniami strategii rozwiązywania problemów społecznych. Poprzez swoje działania Ośrodek przyczynia się do zwiększenia integracji społecznej i poprawy jakości życia mieszkańców gminy.

Celem sprawozdania jest zaprezentowanie efektów pracy Ośrodka Pomocy Społecznej w Książu Wlkp., skali i charakteru udzielanej pomocy. Dokument obejmuje również zestawienie realizowanych programów i projektów, jak i posumowanie współpracy z innymi instytucjami, organizacjami pozarządowymi oraz środowiskiem lokalnym. Sprawozdanie ma również służyć identyfikacji problemów społecznych, określeniu potrzeb społeczności lokalnej oraz wskazaniu kierunków dalszego rozwoju i doskonalenia funkcjonowania Ośrodka.

2. STRATEGIA I PROGRAMY

Działania pomocowe podejmowane w 2025 roku przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Książu Wlkp. realizowano między innymi w oparciu o programy zarówno krajowe jak i gminne zgodnie z kierunkami działań wyznaczonymi w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Książ Wlkp. na lata 2023-2028.

2.1. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Książ Wlkp. na lata 2023-2028

to kluczowy i nadrzędny dokument wyznaczający kierunki lokalnej polityki społecznej. Określa długofalowe cele oraz priorytety działań podejmowanych na rzecz mieszkańców gminy, wskazując najważniejsze obszary wymagające wsparcia i interwencji. Strategia zakłada tworzenie warunków sprzyjających przezwyciężaniu trudnych sytuacji życiowych przez osoby i rodziny oraz przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu. W szczególności obejmuje działania związane z zapewnieniem bezpieczeństwa socjalnego mieszkańców, rozwojem usług społecznych dla osób starszych i osób z niepełnosprawnościami, przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie, wspieraniem rodzin przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze, profilaktyką uzależnień oraz wzmocnieniem współpracy instytucji działających w obszarze pomocy społecznej.

2.2. Program „Ogólnopolska Karta Dużej Rodziny”

realizowany jest na podstawie ustawy z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny (Dz.U. z 2024 r. poz. 1512) i skierowany jest do rodzin wychowujących co najmniej troje dzieci. Jego celem jest wspieranie rodzin wielodzietnych poprzez system zniżek oraz dodatkowych uprawnień oferowanych przez instytucje publiczne i podmioty prywatne na terenie całego kraju. Do zadań Ośrodka Pomocy Społecznej w Książu Wlkp. w ramach realizacji programu należy przyjmowanie i weryfikowanie wniosków o przyznanie Karty Dużej Rodziny, wprowadzanie danych do systemu informatycznego oraz wydawanie kart dla uprawnionych członków rodzin wielodzietnych. Program stanowi element polityki prorodzinnej państwa i ma na celu poprawę warunków życia rodzin wielodzietnych. W 2025 roku do Ośrodka Pomocy Społecznej w Książu Wlkp. wpłynęły łącznie 22 wnioski z prośbą o wydanie Karty Dużej Rodziny. Na realizację zadania wydatkowano ogółem kwotę 449,66 zł. Struktura rozpatrzonych spraw przedstawiała się następująco:

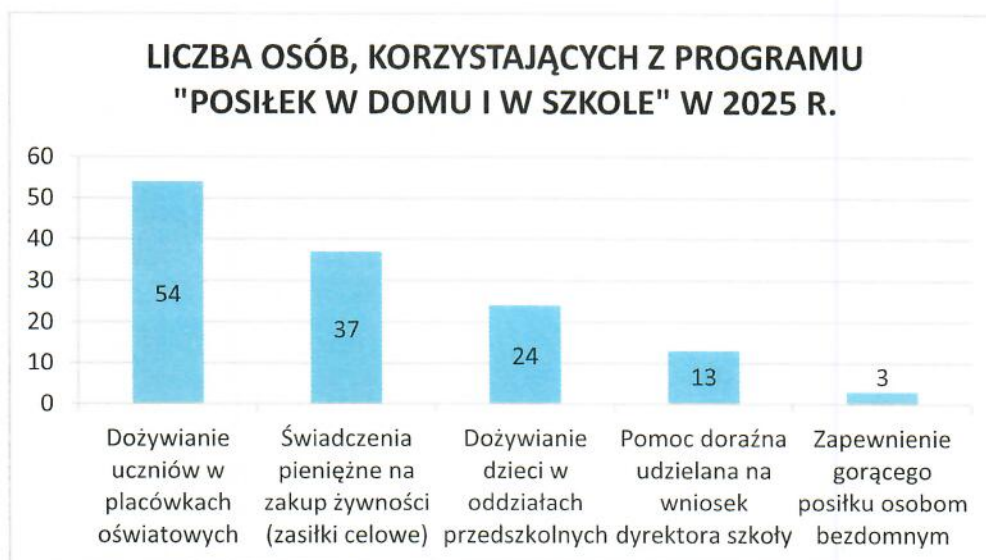
- rozpatrzono 9 wniosków złożonych przez rodziny składające się wyłącznie z rodziców (posiadających wcześniej na utrzymaniu troje lub więcej dzieci),
- przyznano uprawnienia na podstawie 8 wniosków pochodzących od rodzin ubiegających się o dokument po raz pierwszy,
- zrealizowano 5 wniosków od dotychczasowych posiadaczy kart, które dotyczyły m.in. wydania duplikatów, uzupełnienia składu rodziny oraz przedłużenia terminu ważności uprawnień.

2.3. Wieloletni rządowy program „Posiłek w szkole i domu” na lata 2024-2028 - jest realizowany na terenie Gminy Książ Wlkp. i ma na celu wsparcie dzieci i rodzin w trudnej sytuacji materialnej poprzez zapewnienie codziennych posiłków w szkołach i przedszkolach, udzielanie świadczeń pieniężnych na zakup żywności lub dostarczanie produktów żywnościowych. W ramach programu dożywianie obejmuje uczniów szkół podstawowych i przedszkoli (klasy „O”) zarówno w placówkach działających w gminie, jak i poza jej obszarem, po wcześniejszym podpisaniu stosownych porozumień. Główne cele programu to zapewnienie dzieciom ciepłego posiłku, wspieranie ich prawidłowego rozwoju i zdrowia, kształtowanie właściwych nawyków żywieniowych oraz udzielenie wsparcia rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji finansowej. Pomoc przyznawana jest osobom spełniającym warunki określone w ustawie o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. oraz mieszczącym się w obowiązującym kryterium dochodowym.

W minionym roku sfinansowano koszty dożywiania dzieci w placówkach oświatowych na terenie kilku gmin. Wsparciem w formie darmowych posiłków objęto uczniów szkół w Książu Wlkp., Chrzastowie, Chwałkowie Kościelnym, Konarzycach, Mchach, Boguszynie, Jaraczewie, Wyrzece i Śremie. Ponadto opłacono wyżywienie dla dzieci z przedszkoli w Książu Wlkp., Chrzastowie i Śremie, a także podopiecznych Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Borzęcizkach.

W 2025 roku na realizację świadczeń społecznych programu dożywiania wydatkowano ogółem kwotę 143.699,00 zł. Pomoc w formie dożywiania udzielana była w następujący sposób:

- pokryto koszty wyżywienia w przedszkolach oraz oddziałach przedszkolnych dla 24 podopiecznych,
- zagwarantowano jeden ciepły posiłek w wymienionych placówkach szkolnych dla 54 uczniów,
- wypłacono zasiłki celowe z przeznaczeniem na zakup żywności dla 37 rodzin (obejmujące osoby dorosłe oraz dzieci niekorzystające ze stołówek szkolnych),
- sfinansowano 1203 posiłki dla 13 uczniów w ramach pomocy doraźnej, na podstawie tzw. listy dyrektora placówki (bez wymogu wydawania decyzji administracyjnej),
- zrefundowano koszty jednego gorącego dania dla 3 osób przebywających w Schronisku dla Ludzi Bezdomnych w Nochowiu,
- zrealizowano 20 świadczeń (przy czym jedno świadczenie stanowiło pokrycie kosztów faktury za miesięczne wyżywienie).

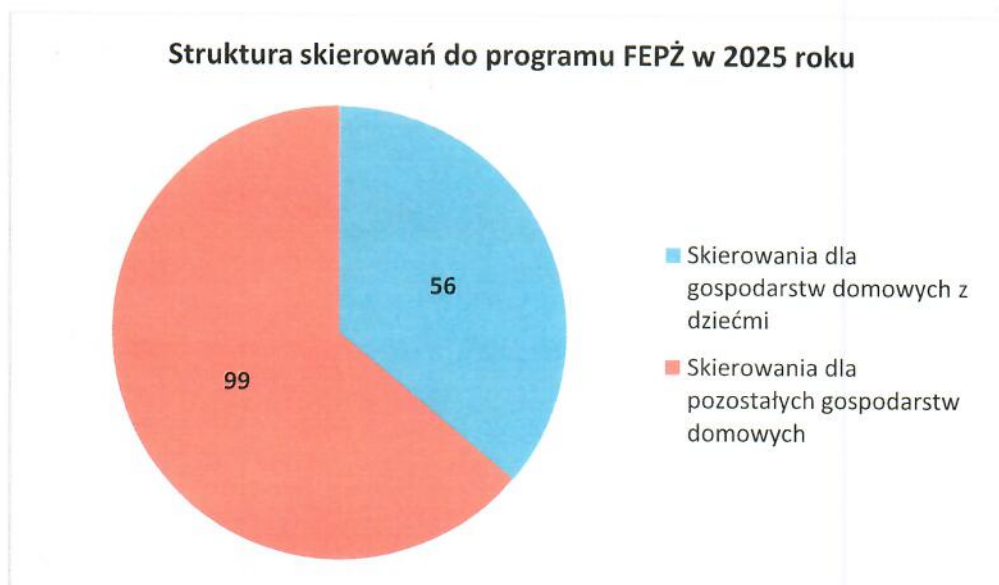
Wykres nr: 1 LICZBA OSÓB, KORZYSTAJĄCYCH Z PROGRAMU "POSIŁEK W DOMU I W SZKOLE" W 2025 R.

2.4. Program Fundusze Europejskie na Pomoc Żywnościową 2021-2027- w 2025 roku Ośrodek Pomocy Społecznej w Książu Wlkp. aktywnie realizował zadania z zakresu wsparcia socjalnego poprzez ścisłą współpracę z organizacją Caritas Polska, działającą przy lokalnych parafiach. Podstawę tych działań stanowiły cztery porozumienia zawarte z:

- Parafią pw. NMP Wniebowziętej i św. Mikołaja w Książu Wlkp.,
- Parafią pw. św. Antoniego Padewskiego w Książu Wlkp.,
- Parafią pw. św. Marcina Biskupa w Mchach,

- Parafią pw. św. Rocha w Wieszczyźnie.

Pracownicy socjalni wystawili łącznie 155 skierowań, umożliwiających osobom potrzebującym skorzystanie z oferowanych form pomocy. Istotny obszar aktywności stanowiła pomoc rodzinom z dziećmi (56 skierowań), w rezultacie czego wsparciem objęto 119 dzieci. Wspólne działania z lokalnym Caritas sprawiły, że pomoc trafiała bezpośrednio do osób najbardziej potrzebujących, co pozwoliło zapewnić rodzinom niezbędne wsparcie w ich codziennym funkcjonowaniu.

Wykres nr: 2 STRUKTURA SKIEROWAŃ DO PROGRAMU FEPŻ W 2025 R.

2.5. Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021–2025 przyjęty uchwałą nr XXVII/176/2020 z dnia 30 grudnia 2020 roku Rady Miejskiej w Książu Wlkp., realizowany był głównie przez 15-osobowy Zespół Interdyscyplinarny, zrzeszający reprezentantów: Ośrodka Pomocy Społecznej w Książu Wlkp., Policji, Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Śremie, Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej w Śremie oraz placówek oświatowych i służby zdrowia z terenu gminy Książ Wlkp. W ramach działalności Zespołu odbyło się 7 posiedzeń, podczas których analizowano bieżącą sytuację rodzin i planowano działania o charakterze profilaktycznym. W roku sprawozdawczym wpłynęło łącznie 16 formularzy „Niebieskie Karty – A”, przy czym:

- 10 procedur zainicjowano przez funkcjonariuszy Policji,

- 3 formularze sporządzono przez pracowników Ośrodka Pomocy Społecznej w Książu Wlkp.,
- 3 formularze zostały przekazane przez przedstawicieli placówek oświatowych.

Wykres nr: 3 WSZCZĘCIE PROCEDURY "NIEBIESKIE KARTY" W 2025 R.

W okresie sprawozdawczym kontynuowano 6 procedur wszczętych w latach poprzednich, z czego jedna dotyczyła kolejnego incydentu wystąpienia przemocy domowej w tej samej rodzinie. Łącznie w 2025 roku działaniami w ramach procedury „Niebieskie Karty” objęto 19 rodzin, co wiązało się z pracą środowiskową skierowaną do 64 osób. Zgromadzone dane wskazują, że przemocy domowej doświadczyło ogółem 37 osób. W grupie tej znalazło się 14 kobiet, 2 mężczyzn oraz 21 dzieci (w tym troje z orzeczoną niepełnosprawnością).

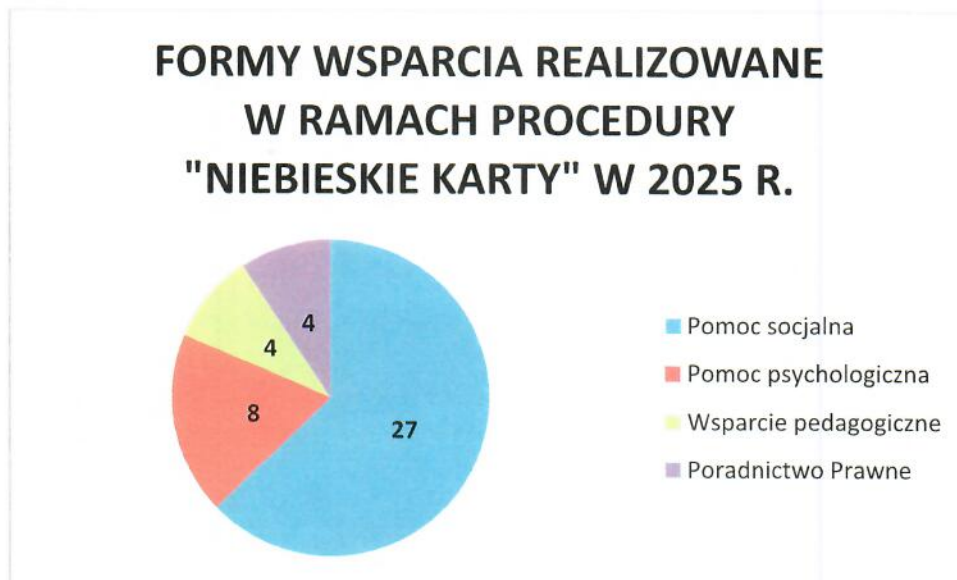
W ramach realizacji procedury „Niebieskie Karty” w 2025 roku podjęto następujące działania interwencyjne i wspierające:

- sporządzono 14 formularzy „Niebieskie Karty – C” (podczas spotkań z osobami doznającymi przemocy),
- sporządzono 12 formularzy „Niebieskie Karty – D” (podczas pracy z osobami stosującymi przemoc),
- prowadzono działania wobec 16 osób w związku z podejrzeniem stosowania przemocy domowej,
- powołano 14 grup diagnostyczno-pomocowych, które w omawianym okresie odbyły łącznie 55 posiedzeń,

- różnymi formami poradnictwa objęto 46 osób (w tym: 20 kobiet, 15 mężczyzn oraz 11 dzieci).

Osobom dotkniętym przemocą domową zapewniono adekwatne do potrzeb wsparcie specjalistyczne. Zastosowano następujące formy pomocy:

- pomoc socjalna: 27 osób,
- pomoc psychologiczna: 8 osób,
- wsparcie pedagogiczne: 4 osoby,
- poradnictwo prawne: 4 osoby.

Wykres nr: 4 FORMY WSPARCIA REALIZOWANE W RAMACH PROCEDURY „NIEBIESKIE KARTY” W 2025 R.

W wyniku prowadzonych prac zakończono łącznie 10 procedur „Niebieskie Karty”, z czego:

- 8 procedur zakończono w związku z ustaniem przemocy w rodzinie oraz uzasadnionym przypuszczeniem, że przemoc nie będzie dalej stosowana. (w tych przypadkach wdrożono również indywidualny plan pomocy dla osób dotkniętych przemocą),
- 1 procedurę zakończono po stwierdzeniu braku zasadności dalszych działań, na podstawie analizy sytuacji rodziny dokonanej przez członków zespołu,
- 1 procedurę zamknięto zgodnie z art. 9e ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej.

W 2025 r. Zespół Interdyscyplinarny w Książu Wlkp. realizował liczne działania mające na celu przeciwdziałanie przemocy domowej, zwiększenie świadomości społecznej oraz wsparcie osób dotkniętych przemocą. Podejmowane inicjatywy obejmowały działania edukacyjne, profilaktyczne oraz szkoleniowe skierowane zarówno do mieszkańców gminy, jak i przedstawicieli instytucji pracujących z rodzinami.

W lutym 2025 roku gmina Książ Wlkp. włączyła się w ogólnopolską inicjatywę „Tydzień Pomocy Osobom Pokrzywdzonym Przesłępstwem”, która odbywała się w dniach od 17 do 23 lutego. Celem akcji było zapewnienie kompleksowego wsparcia, informacji i pomocy osobom dotkniętym przesłępstwem, a także zwiększenie świadomości społecznej na temat dostępnych form ochrony i pomocy.

Inicjatywa ta była realizowana jako część działań Zespołu Interdyscyplinarnego w gminie Książ Wlkp., który koordynuje działania na rzecz osób doświadczejących przemocy i innych trudnych sytuacji życiowych. Udział w „Tygodniu Pomocy Osobom Pokrzywdzonym Przesłępstwem” pozwolił zarówno osobom dotkniętym przesłępstwem, jak i członkom ich rodzin, skorzystać z bezpośredniego wsparcia specjalistów, a także podnieść świadomość w zakresie możliwości reagowania i korzystania z dostępnych instrumentów ochrony. Powyższe działania te wpisują się w systemowe działania Zespołu Interdyscyplinarnego w zakresie bezpieczeństwa i wsparcia społecznego mieszkańców gminy.

W ramach działań na rzecz przeciwdziałania przemocy wobec kobiet i dziewcząt Zespół Interdyscyplinarny, we współpracy z Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Książu Wlkp. oraz Centrum Kultury w Książu Wlkp., włączył się w międzynarodową kampanię „Nazywam się Miliard”, której głównym celem jest przeciwdziałanie przemocy wobec kobiet i dziewcząt oraz zwiększenie świadomości społecznej na temat problemu przemocy domowej i dyskryminacji. Akcja zwróciła uwagę na fakt, że odpowiedzialność za przemoc zawsze ponosi sprawca, a społeczeństwo ma obowiązek reagować i wspierać osoby dotknięte przemocą. Kampania miała charakter edukacyjno-profilaktyczny i była skierowana zarówno do kobiet doświadczejących przemocy, jak i do całej społeczności lokalnej, w celu budowania świadomości oraz solidarności społecznej.

W czerwcu 2025 r. Zespół Interdyscyplinarny w Książu Wlkp. wspólnie z Zespołem Kuratorskiej Służby Sądowej w Śremie oraz Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych działającą przy Urzędzie Miejskim w Książu Wlkp. zorganizował warsztaty profilaktyczne. Spotkanie skierowane było do przedstawicieli instytucji pracujących z osobami doświadczającymi przemocy oraz osobami stosującymi przemoc. Celem warsztatów było poszerzenie wiedzy specjalistów oraz wzmocnienie współpracy międzyinstytucjonalnej w zakresie przeciwdziałania przemocy.

Jednym z ważniejszych przedsięwzięć był udział w Ogólnopolskiej Kampanii „Dzieciństwo bez Przemocy”, która trwała od 6 października 2025 r. do 19 listopada 2025 r. Na terenie Gminy Książ Wlkp. działania rozpoczęto wcześniej, już we wrześniu. W ramach kampanii przedstawiciele Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej odwiedzili wszystkie placówki oświatowe znajdujące się na terenie gminy, gdzie przeprowadzili spotkania edukacyjne pt. „Uważność – supermoc rodzica”. Celem spotkań było zwiększenie świadomości osób dorosłych w zakresie budowania bezpiecznych i wspierających relacji z dziećmi oraz zwrócenie uwagi na znaczenie uważności w wychowaniu i rozpoznawaniu sygnałów mogących świadczyć o występowaniu przemocy.

W działania kampanii aktywnie włączyli się również uczniowie szkół podstawowych z terenu gminy, którzy przygotowali kartki pocztowe zawierające rysunki oraz przesłania skierowane do dorosłych. Ich przekaz podkreślał potrzebę zapewnienia dzieciom bezpieczeństwa i życia wolnego od przemocy. Przygotowane prace zostały przekazane radnym podczas sesji Rady Miejskiej w Książu Wlkp., a także zaprezentowane w holu głównym Urzędu Miejskiego w Książu Wlkp., gdzie mogli zapoznać się z nimi mieszkańcy gminy.

W ramach kampanii zorganizowano również szkolenie dla członków Zespołu Interdyscyplinarnego oraz grup diagnostyczno-pomocowych. Szkolenie zostało przygotowane przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Książu Wlkp. i dotyczyło zasad prowadzenia procedury „Niebieskie Karty” oraz współpracy pomiędzy instytucjami zaangażowanymi w pomoc rodzinom dotkniętym przemocą.

Zakończenie kampanii miało miejsce 19 listopada 2025 r. Tego dnia w oknach Urzędu Miejskiego, Ośrodka Pomocy Społecznej, Spółdzielczego Banku Ludowego oraz Posterunku

Policji w Książu Wlkp. umieszczono napis „Dzieciństwo bez przemocy”. Dodatkowo budynek Urzędu Miejskiego został podświetlony na czerwono, co stanowiło symboliczne wyrażenie sprzeciwu wobec przemocy dotyczących dzieci.

W ramach podnoszenia kwalifikacji zawodowych pracownicy socjalni Ośrodka Pomocy Społecznej w Książu Wlkp. uczestniczyli także w cyklu superwizji organizowanych przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Śremie w ramach projektu „Wspieramy Kobiety”. Spotkania dotyczyły przede wszystkim zagadnień związanych z pracą z osobami doświadczającymi przemocy domowej oraz pozwalały na wymianę doświadczeń i doskonalenie metod pracy.

Ponadto pracownicy socjalni Ośrodka Pomocy Społecznej w Książu Wlkp. uczestniczyli w licznych szkoleniach z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej, które umożliwiły poszerzenie wiedzy oraz podniesienie kompetencji w pracy z osobami doświadczającymi przemocy i osobami stosującymi przemoc.

2.6. Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2025–2027 - został przyjęty przez Radę Miejską w Książu Wlkp. uchwałą nr X/67/2024 z dnia 27 grudnia 2024 r. w sprawie Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2025–2027. Celem programu jest stworzenie spójnego systemu wsparcia dla rodzin przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze oraz wspieranie rodzinnej pieczy zastępczej. Program obejmuje zarówno pomoc materialno-bytową, jak i działania społeczno-wychowawcze ukierunkowane na poprawę samodzielności ekonomicznej rodzin oraz wzmocnienie ich funkcjonowania psychospołecznego.

Realizacja zadań w ramach programu opiera się w dużej mierze na pracy asystenta rodziny, który wspiera rodziny borykające się z trudnościami opiekuńczo-wychowawczymi poprzez indywidualną pracę w środowisku, pomoc w rozwiązywaniu bieżących problemów oraz wzmocnianie kompetencji wychowawczych rodziców. W 2025 r. wsparciem objęto 14 rodzin z terenu gminy, w tym 5 rodzin wychowujących dzieci z niepełnosprawnościami, co pozwoliło skutecznie reagować na trudności wychowawcze i poprawić funkcjonowanie dzieci w środowisku rodzinnym i szkolnym.

W ramach obchodów Międzynarodowego Dnia Rodziny, Ośrodek Pomocy Społecznej w Książu Wlkp. zorganizował cykl dyżurów specjalistów, oferujących bezpłatne, indywidualne konsultacje dla mieszkańców gminy. W wyznaczonych terminach konsultacje prowadzone były przez mediatora rodzinnego, asystenta rodziny, pracownika socjalnego oraz specjalistów ds. świadczeń rodzinnych. Podczas spotkań mieszkańcy gminy mogli uzyskać wsparcie w zakresie problemów życiowych, wychowawczych i społecznych, pomoc w rozwijaniu kompetencji wychowawczych, mediacje rodzinne oraz informacje dotyczące prawa do świadczeń i dodatków.

Zorganizowano również konkurs plastyczny pt. „Moja Rodzina”, skierowany do uczniów szkół podstawowych z terenu gminy (klasy I–VII). Na konkurs wpłynęło łącznie 60 prac, w tym 36 prac w kategorii klas I–III oraz 24 prace w kategorii klas IV–VII. Uczestniczyli uczniowie z trzech szkół: w Książu Wlkp., Chwałkowie Kościelnym i Konarzycach. Konkurs miał na celu nie tylko rozwijanie kreatywności dzieci, ale także wzmocnienie więzi rodzinnych i uświadomienie znaczenia rodziny w codziennym życiu.

Realizując zadania wspierające kompetencje wychowawcze oraz lokalną politykę prorodzinną, w dniach od 23 do 30 czerwca 2025 roku Ośrodek Pomocy Społecznej w Książu Wlkp. przeprowadził akcję edukacyjną skierowaną do rodziców najmłodszych dzieci. Inicjatywa polegała na dystrybucji praktycznych poradników: „Pierwsze kroki – Wielkopolski informator dla rodziców małych dzieci” oraz „Pierwsze kroki okiem Taty”, które stanowiły merytoryczne wsparcie na początku drogi rodzicielskiej. Przekazywane publikacje zawierały cenne wskazówki dotyczące opieki nad noworodkiem, bezpieczeństwa i zdrowia dziecka, a także szczegółowe informacje o dostępnych instytucjach i usługach wspierających rodziny w regionie. Działanie to miało na celu nie tylko upowszechnienie wiedzy o rozwoju najmłodszych, ale również ułatwienie rodzicom dostępu do informacji o systemowych formach pomocy i możliwościach rozwoju dostępnych w gminie.

Istotnym elementem programu było funkcjonowanie grupy samopomocowej dla opiekunów osób z niepełnosprawnościami, w ramach której w 2025 roku zorganizowano 4 spotkania. Grupa stanowiła bezpieczną przestrzeń do wymiany doświadczeń, wzajemnego wsparcia oraz budowania trwałych, społecznych sieci pomocy. W spotkaniach uczestniczyli zaproszeni goście m.in. psycholog oraz pomysłodawca i koordynator projektu „Runner's Power –

spełniamy górskie marzenia”. Ich obecność pozwoliła na wzbogacenie programu spotkań o cenne elementy motywacyjne oraz dostarczyła uczestnikom inspiracji do podejmowania aktywności mimo codziennych wyzwań opiekuńczych.

Dzięki realizacji Programu w 2025 r. możliwe było nie tylko wsparcie rodzin w rozwiązywaniu codziennych trudności, ale również wzmocnienie świadomości społecznej i edukacja młodych mieszkańców gminy w zakresie wartości rodziny, odpowiedzialności wychowawczej oraz współpracy międzypokoleniowej. Program przyczynił się do integracji lokalnej społeczności oraz rozwoju inicjatyw, które promują aktywną, bezpieczną i wspierającą się rodzinę.

2.7. Program „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością – edycja 2025” – celem programu jest wsparcie osób z niepełnosprawnością w codziennym funkcjonowaniu oraz zwiększenie ich samodzielności i aktywności społecznej. Usługi asystencji obejmują m.in. pomoc w wykonywaniu czynności dnia codziennego, towarzyszenie w przemieszczaniu się, wspieranie w kontaktach z otoczeniem oraz udział w życiu społecznym, kulturalnym i edukacyjnym. W 2025 r. przyznano usługi asystencji osobistej 48 osobom z niepełnosprawnością, w tym:

- 14 osobom z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności z niepełnosprawnością sprzężoną,
- 21 osobom z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności,
- 6 osobom z orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności z niepełnosprawnością sprzężoną,
- 3 osobom z orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności,
- 4 dzieci w wieku do ukończenia 16 roku życia posiadającym orzeczenie o niepełnosprawności

Wykres nr: 5 STRUKTURA UCZESTNIKÓW PROGRAMU AOOzN – EDYCJA 2025

łącznie zrealizowano 11.516,50 godzin usług świadczonych zgodnie z indywidualnymi potrzebami uczestników programu. Program przyczynił się do zwiększenia samodzielności osób niepełnosprawnych, poprawy ich komfortu życia oraz aktywizacji w środowisku lokalnym. Dzięki wsparciu asystentów uczestnicy mogli bezpieczniej poruszać się poza domem, uczestniczyć w życiu społecznym, kulturalnym i edukacyjnym, a także lepiej radzić sobie w codziennych obowiązkach. W opinii uczestników i ich rodzin, obecność asystenta znacząco zwiększa poczucie niezależności i bezpieczeństwa oraz poprawia jakość życia osób niepełnosprawnych w gminie. Liczba asystentów osób niepełnosprawnych:

- 11 asystentów wykonujących usługę asystencji osobistej dla jednej osoby z niepełnosprawnością,
- 10 asystentów wykonujących usługę asystencji osobistej dla więcej niż jednej osoby z niepełnosprawnością.

W dniach 23 i 25 czerwca 2025 roku zrealizowano dwa spotkania szkoleniowe skierowane do asystentów osobistych osób z niepełnosprawnościami, funkcjonujących w ramach lokalnego systemu wsparcia. Celem podjętych działań było przygotowanie kadry do profesjonalnego świadczenia usług, z uwzględnieniem kluczowych zagadnień prawnych, organizacyjnych oraz praktycznych.

Na realizację zadania Ośrodek Pomocy Społecznej w Książu Wlkp. pozyskał środki z Funduszu Solidarnościowego w wysokości 573.218,21 zł.

2.8. Program „Opieka wytchnieniowa”- edycja 2025 – w dniu 21 października 2025 r. zostało zawarte Porozumienie pomiędzy Gminą Książ Wlkp. a Powiatem Jarocińskim. Przedmiotem Porozumienia była realizacja usług opieki wytchnieniowej w formie pobytu całodobowego w Domu Pomocy Społecznej im. Marii Kaczyńskiej w Kotlinie w ramach Programu Ministra Rodziny i Polityki Społecznej „Opieka Wytchnieniowa” – edycja 2025. Porozumienie dotyczy zapewnienia osobom z niepełnosprawnościami z gminy Książ Wlkp. posiadającymi orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności całodobowej opieki, mającej na celu czasowe odciążenie od codziennych obowiązków członków rodzin lub opiekunów osób z niepełnosprawnościami. Zgodnie z wytycznymi Programu uczestnik korzystający z usługi opieki wytchnieniowej nie ponosi żadnych kosztów odpłatności. Dom Pomocy Społecznej w Kotlinie świadczy usługi opieki wytchnieniowej zarówno dla kobiet jak i dla mężczyzn. W ramach usług zapewnia uczestnikom Programu adekwatną opiekę, stosownie do potrzeb osoby z niepełnosprawnością m.in.:

- całodobowy pobyt przez okres nie dłuższy niż 14 dni ,
- wyżywienie zgodnie z zaleconą dietą,
- opiekę i pielęgnację zgodnie z zakresem usług opiekuńczych,
- opiekę medyczną wynikającą z przepisów o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych,
- opiekę psychologiczną.

W 2025 roku z tej formy wsparcia skorzystała 1 osoba pochodząca z gminy Książ Wlkp.

2.9. Program „Opieka 75+” na 2025 rok – Ośrodek Pomocy Społecznej w Książu Wlkp. po raz pierwszy wystąpił o środki w ramach Programu „Opieka 75+”. Celem programu jest zwiększenie dostępności do usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych usług opiekuńczych, dla osób w wieku 75 lat i więcej, które są osobami samotnymi lub są osobami samotnie gospodarującymi, a także tych, które pozostają w rodzinie. Program jest skierowany do gmin do 60 tysięcy mieszkańców. Z programu skorzystało 8 osób, dla których wykonano 903 świadczenia o łącznej wartości 45.150 zł.

3. POMOC ŚRODOWISKOWA

W 2025 roku Ośrodek Pomocy Społecznej w Książu Wlkp. realizował wsparcie dla osób i rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej, które nie są w stanie samodzielnie zaspokoić swoich podstawowych potrzeb. W ramach prowadzonych działań udzielano zasiłków celowych, okresowych oraz stałych, mających na celu pokrycie bieżących wydatków i zapewnienie podstawowych środków do życia, świadczone usługi opiekuńcze i specjalistyczne, w tym w ramach programu „Opieka 75+”, a także zapewniano całodobową opiekę i schronienie w placówkach, takich jak domy pomocy społecznej, w sytuacjach wymagających stałego wsparcia. Równoległe prowadzona była praca socjalna, obejmująca diagnozowanie sytuacji życiowej osób i rodzin, udzielanie poradnictwa i wsparcia w rozwiązywaniu problemów codziennego funkcjonowania, pomoc w kontaktach z instytucjami publicznymi i prywatnymi w celu uzyskania świadczeń lub usług, opracowywanie indywidualnych planów pomocy dostosowanych do potrzeb uczestników programu oraz koordynowanie wsparcia ze strony innych instytucji i organizacji pozarządowych. Podejmowane działania miały na celu zarówno zapewnienie bieżącego wsparcia materialnego i opiekuńczego, jak i wzmocnienie samodzielności rodzin i osób potrzebujących oraz poprawę ich funkcjonowania w środowisku lokalnym.

W ramach wsparcia finansowego w 2025 roku realizowano następujące formy pomocy:

- **zasiłki celowe oraz specjalne zasiłki celowe** przeznaczono łącznie 35.800 zł. Z tej formy pomocy skorzystały 34 rodziny, a łącznie wypłacono 50 świadczeń. Środki przeznaczono m.in. na:
  - **zasiłki celowe na zakup opału** – 24 świadczenia dla 23 osób na łączną kwotę 22.950 zł,
  - **zasiłek celowy na zakup żywności** – 1 świadczenie dla 1 osoby w wysokości 200 zł,
  - **zasiłki celowe na wydatki mieszkaniowe** (m.in. pokrycie kosztów zużycia wody, dopłaty do energii) – 4 świadczenia dla 3 osób na kwotę 2.100 zł,
  - **zasiłki celowe na zakup obuwia i odzieży** – 2 świadczenia dla 2 osób na kwotę 800 zł,

- o **zasiłki celowe na zakup leków i leczenie** – 17 świadczeń dla 13 osób na kwotę 8.650 zł,
- o **zasiłki celowe na inne potrzeby**, m.in. zakup okularów – 2 świadczenia dla 2 osób na łączną kwotę 1.100 zł.

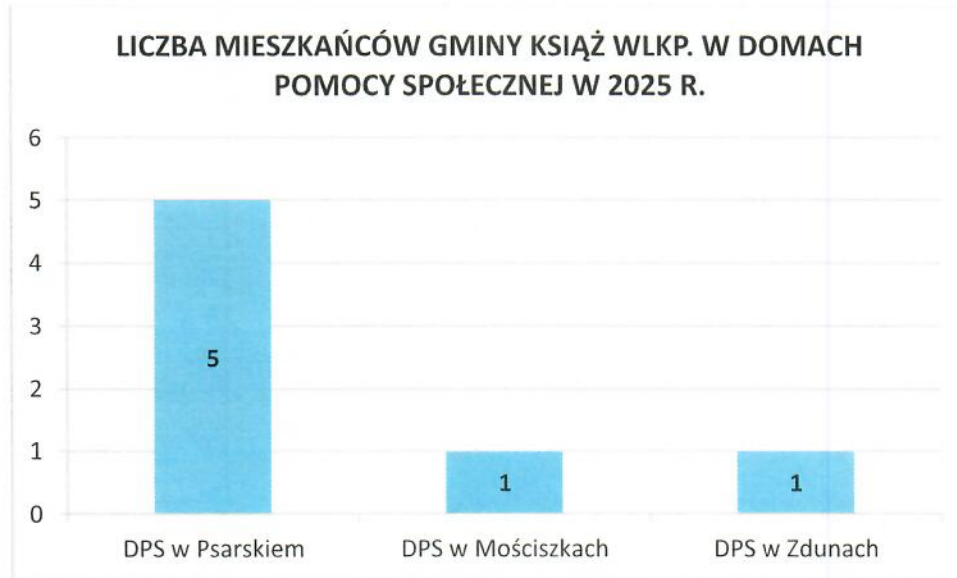
Wykres nr: 6 STRUKTURA WYDATKÓW - ZASIŁKI CELOWE W 2025 R.

- **zasiłki okresowe** na łączną kwotę 15.794 zł. trafiły do 7 rodzin, którym wypłacono łącznie 32 świadczenia. Pomoc przyznano z następujących powodów:
  - o **bezrobocia** – dla 2 rodzin,
  - o **długotrwałej choroby** – dla 3 rodzin,
  - o **z innych przyczyn** – dla 2 rodzin.
- **zasiłki stałe** z których skorzystało 18 rodzin, w tym 17 osób prowadzących jednoosobowe gospodarstwa domowe oraz 1 osoba pozostająca w rodzinie. Wypłacono łącznie 185 świadczeń. Średnia wysokość zasiłku wyniosła 1.151 zł, natomiast maksymalna 1.229 zł. Na realizację tego zadania wydatkowano 213.086,92 zł, w tym 170.469,54 zł (80%) z dotacji oraz 42.617,38 zł (20%) ze środków własnych gminy.

Pozostałe formy pomocy to:

- odpłatność za pobyt mieszkańców gminy w **domach pomocy społecznej** w 2025 roku dotyczyła pobytu 7 osób, dla których wypłacono 79 świadczeń.

Podopieczni przebywali w następujących placówkach: DPS w Psarskiem – 5 osób, DPS w Mościszki – 1 osoba oraz DPS w Zdunach – 1 osoba. Łączny koszt poniesiony na ten cel wyniósł 386.909,71 zł.

Wykres nr: 7 LICZBA MIESZKAŃCÓW GMINY KSIĄŻ WLKP. PRZEBYWAJĄCA W DOMACH POMOCY SPOŁECZNEJ W 2025 R.

- **usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze** – w ramach realizacji zadania świadczone usługi opiekuńcze oraz specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi w miejscu zamieszkania. Pomoc ta była kierowana do osób, które z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymagały wsparcia w codziennym funkcjonowaniu. Usługi obejmowały m.in. pomoc w zaspokajaniu podstawowych potrzeb życiowych, czynnościach pielęgnacyjnych oraz prowadzeniu gospodarstwa domowego. Zadanie było realizowane przez Spółdzielnię Socjalną „ARKA” z siedzibą w Gostyniu na podstawie zawartej umowy.
  - **usługi opiekuńcze** – z tej formy wsparcia skorzystało 17 osób, dla których zrealizowano łącznie 4.882 świadczenia o wartości 244.100 zł. W ramach tych świadczeń zapewniano m.in. wsparcie w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, pielęgnację zgodnie z zaleceniami lekarza oraz pomoc w utrzymywaniu kontaktu z otoczeniem.

W ramach tej samej formy wsparcia realizowany był również program „Opieka 75+”, który jest wliczony do ogólnej liczby usług opiekuńczych.

Z programu skorzystało 8 osób, dla których wykonano 903 świadczenia o łącznej wartości 45.150 zł.

- o **specjalistyczne usługi opiekuńcze** – przeznaczone dla osób z zaburzeniami psychicznymi świadczone były dla 2 osób. Podopieczni korzystali m.in. z pomocy pielęgnacyjnej, wsparcia w rozwijaniu umiejętności niezbędnych do samodzielnego funkcjonowania oraz z zajęć o charakterze rehabilitacyjnym. W 2025 r. wykonano 513 godzin usług, których łączna kwota wyniosła 33.675,18 zł.

Wykres nr: 8 LICZBA OSÓB, KORZYSTAJĄCYCH Z USŁUG OPIEKUŃCZYCH W 2025 R.

Wykres nr: 9 LICZBA ZREALIZOWANYCH GODZIN USŁUG OPIEKUŃCZYCH W 2025 R.

- **schronienie** – Ośrodek Pomocy Społecznej w Książu Wlkp. zapewnił tymczasowe schronienie dla 4 osób bezdomnych w Schronisku dla Ludzi Bezdomnych w Nochowcu. Pobyt w placówce został sfinansowany na podstawie zawartej umowy, a całkowity koszt wyniósł 26.370 zł. Zapewnienie schronienia miało na celu nie tylko zaspokojenie podstawowych potrzeb bytowych, takich jak nocleg i wyżywienie,

ale również stworzenie bezpiecznych warunków, w których osoby bezdomne mogły skorzystać z dalszego wsparcia socjalnego i planowania działań prowadzących do poprawy ich sytuacji życiowej. Dzięki temu Ośrodek Pomocy Społecznej w Książu Wlkp. mógł realizować zadania związane z przeciwdziałaniem bezdomności oraz zapewnieniem opieki osobom w kryzysie, minimalizując skutki braku stałego miejsca zamieszkania i wspierając ich w powrocie do samodzielnego funkcjonowania w środowisku społecznym.

- **praca socjalna** – w 2025 r. pracownicy Ośrodka Pomocy Społecznej w Książu Wlkp. objęli wsparciem 360 rodzin, w tym 243 rodziny zamieszkałe na terenie wsi. Praca socjalna polegała na diagnozowaniu problemów i potrzeb rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej oraz podejmowaniu działań mających na celu poprawę ich funkcjonowania. W ramach działań pracownicy socjalni udzielali wsparcia m.in. w zakresie: rozwiązywania bieżących trudności, kierowania do odpowiednich form pomocy finansowej, materialnej i usługowej, w tym świadczeń opiekuńczych, specjalistycznych oraz całodobowej opieki w placówkach. Praca socjalna obejmowała również prowadzenie wywiadów środowiskowych, opracowywanie indywidualnych planów pomocy oraz monitorowanie efektów podejmowanych działań, w celu wzmacniania samodzielności rodzin i poprawy ich sytuacji psychospołecznej.
- **asystent rodziny** realizował zadania, zgodne z przepisami ustawowymi, które polegają przede wszystkim na prowadzeniu pracy z rodzinami, w których występuje wiele problemów (tj. niskie umiejętności rodzicielskie i prowadzenia gospodarstwa domowego, uzależnienia, bezrobocie, ubóstwo, przewlekła choroba, niepełnosprawność, przemoc, wyuczona bezradność, zaburzenia psychiczne). Cechami charakterystycznymi wsparcia w formie asystenta rodziny są kompleksowe działania podejmowane wobec rodziny polegające przede wszystkim na towarzyszeniu rodzinie w realizacji różnych zadań, które mają doprowadzić do zmiany w jej funkcjonowaniu. Decyzję o przyznaniu rodzinie asystenta podejmuje kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej w Książu Wlkp., na podstawie wniosku pracownika socjalnego oraz analizy sytuacji rodziny. W 2025 roku wspierającymi, motywującymi i pomocowymi działaniami asystenta rodziny objętych zostało 14 rodzin (54 osoby, w tym 28 dzieci). Na dofinansowanie zatrudnienia asystenta rodziny pozyskano środki Funduszu Pracy w ramach rządowego programu wspierania rodziny "Asystent

Rodziny w 2025 r." w wysokości 16.055,46 zł. Ośrodek Pomocy Społecznej w Książu Wlkp. w 2025 roku zatrudniał 1 asystenta rodziny.

- odpłatność za **pobyt dzieci w pieczy zastępczej** - w 2025 roku wydatki związane z pobytem dzieci w 2025 roku wyniosły 162.249,91 zł. (stan na 31 grudnia 2025 roku). Gmina Książ Wlkp. w 2025 roku współfinansowała koszty pieczy zastępczej dla 11 dzieci, które przebywały:
  - w rodzinnych domach dziecka (5 dzieci),
  - w rodzinach zastępczych niezawodowych (4 dzieci),
  - w rodzinach zastępczych spokrewnionych (2 dzieci).

Każde dziecko ma prawo do wychowywania się w rodzinie. W sytuacji, kiedy bliscy nie są w stanie zapewnić dzieciom opieki i wychowania, organizowana jest piecza zastępcza. Umieszczenie dziecka w systemie pieczy zastępczej jest zawsze ostatecznością, czyli następuje po wykorzystaniu wszystkich możliwych form wsparcia w środowisku

- „**Akcja zima**” miała na celu zabezpieczenie osób w okresie zimowym w szczególności pozostających w kryzysie bezdomności i osób niesamodzielnych. Ośrodek Pomocy Społecznej w Książu Wlkp. realizował akcję we współpracy z Wojewodą Wielkopolskim, sołtysami, Policją, parafiami. Podejmowano działania mające na celu zapewnienie bezpieczeństwa i wsparcia mieszkańcom przebywającym w miejscach pozbawionych ogrzewania.

4. ŚWIADCZENIA RODZINNE

W 2025 roku Ośrodek Pomocy Społecznej w Książu Wlkp. realizował zadania mające na celu wspieranie rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej i materialnej. W ramach prowadzonych działań z zakresu pomocy finansowej gmina udzielała różnych form świadczeń, które pozwalały na pokrycie codziennych wydatków, wspierały wychowanie dzieci oraz poprawiały warunki bytowe rodzin. Świadczenia te przyznawane były zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa oraz obowiązującymi kryteriami dochodowymi, tak aby odpowiadały rzeczywistym potrzebom beneficjentów.

W ramach powyższych działań wypłacono środki w następujących formach:

- **Zasiłki rodzinne** – 222.350,26 zł. Świadczenia te stanowiły podstawową formę wsparcia finansowego dla rodzin wychowujących dzieci, pozwalającą na pokrycie codziennych potrzeb związanych z utrzymaniem dzieci, zapewnieniem wyżywienia, odzieży oraz innych niezbędnych wydatków. Świadczenia były przyznawane zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa oraz kryteriami dochodowymi, tak aby trafiały do rodzin o rzeczywistych potrzebach.
- **Dodatek z tytułu urodzenia dziecka** – 5.000 zł. Jednorazowe świadczenie, mające na celu wsparcie rodziny w pierwszych miesiącach życia dziecka. Środki mogły być przeznaczone na zakup niezbędnych artykułów dziecięcych, takich jak ubranka, wózek czy akcesoria pielęgnacyjne.
- **Dodatek z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego** – 14.042,90 zł. Świadczenie skierowane do rodziców, którzy pozostawali na urlopie wychowawczym i w tym czasie nie korzystali ze stałego dochodu z pracy. Celem dodatku było częściowe rekompensowanie utraconych dochodów oraz utrzymanie stabilności ekonomicznej rodziny w tym okresie.
- **Dodatek z tytułu samotnego wychowywania dziecka** – 32.231 zł. Świadczenie przyznawane osobom samotnie sprawującym opiekę nad dzieckiem, mające na celu pokrycie kosztów związanych z wychowaniem oraz zapewnienie minimalnego poziomu bezpieczeństwa materialnego dziecka.
- **Dodatek z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego** – 23.170 zł. Pomoc finansowa dla rodzin, w których dzieci posiadają orzeczoną niepełnosprawność. Środki mogły być przeznaczone na rehabilitację, zakup sprzętu ortopedycznego, wsparcie edukacyjne lub specjalistyczne zajęcia wspierające rozwój dziecka.
- **Dodatek na pokrycie wydatków związanych z zamieszkaniem w miejscowości, w której znajduje się szkoła** – 2.938 zł. Świadczenie przeznaczone dla rodzin, których dzieci uczęszczały do placówek edukacyjnych znajdujących się poza miejscem zamieszkania, w celu pokrycia kosztów związanych z zakwaterowaniem w tej miejscowości.

- **Dodatek na pokrycie wydatków związanych z dojazdem do szkoły** – 13.869 zł. Świadczenie miało na celu częściowe pokrycie kosztów transportu dzieci do szkół znajdujących się w innej miejscowości, umożliwiając im dostęp do edukacji oraz wyrównanie szans edukacyjnych w zależności od miejsca zamieszkania.
- **Dodatek z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej** – 38.380 zł. Świadczenie przeznaczone dla rodzin wychowujących co najmniej troje dzieci, mające na celu wsparcie codziennego funkcjonowania takich rodzin, pokrycie wydatków na wyżywienie, odzież, przybory szkolne oraz umożliwienie dzieciom aktywnego uczestnictwa w życiu społecznym.
- **Dodatek z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego** – 12.100 zł. Jednorazowa pomoc finansowa przyznawana na zakup niezbędnych przyborów szkolnych, podręczników i materiałów edukacyjnych dla dzieci rozpoczynających nowy rok szkolny, mająca na celu zmniejszenie obciążeń finansowych rodziców na początku roku szkolnego.
- **Zasiłek rodzinny wraz z dodatkami „złotówka za złotówkę”** – 17.750,10 zł.
- **Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka (tzw. becikowe)** – 18.000 zł. Świadczenie przyznawane rodzicom z okazji narodzin dziecka, mające na celu wsparcie finansowe w pierwszych miesiącach życia dziecka oraz pomoc w pokryciu kosztów związanych z jego utrzymaniem.
- **Zasiłek „Za życiem”** – jest to jednorazowy zasiłek dla rodzin wychowujących dzieci z ciężkimi i nieodwracalnymi upośledzeniami lub nieuleczalnymi chorobami zagrażającymi życiu. W 2025 roku nikt nie skorzystał z tej formy pomocy.
- **Świadczenie rodzicielskie** – 158.887,80 zł. Okresowe świadczenie finansowe przyznawane rodzicom, którzy nie są uprawnieni do zasiłku macierzyńskiego, sprawującym opiekę nad dzieckiem w celu częściowego pokrycia kosztów wychowania i utrzymania dziecka w początkowych latach życia.
- **Zasiłek pielęgnacyjny** – 738.820,32 zł. Świadczenie przyznawane osobom dorosłym posiadającym orzeczenie o stopniu niepełnosprawności oraz dzieciom z orzeczoną niepełnosprawnością. Zasiłek przyznaje się w celu częściowego pokrycia wydatków wynikających z konieczności zapewnienia opieki i pomocy innej osoby, w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji.
- **Świadczenie pielęgnacyjne** – 2.264.849,10 zł. Świadczenie przeznaczone dla osób sprawujących osobistą opiekę nad dzieckiem niepełnosprawnym lub dorosłą osobą

wymagającą stałej pomocy, które zastępuje dochód utracony w wyniku rezygnacji z pracy zawodowej, zapewniając środki niezbędne do pokrycia kosztów opieki.

- **Fundusz alimentacyjny** – 171.556,78 zł – wsparcie finansowe dla dzieci, których rodzice nie regulują obowiązku alimentacyjnego. Środki te miały na celu zabezpieczenie podstawowych potrzeb dzieci, w tym wyżywienia, edukacji oraz leczenia, w sytuacjach, gdy wsparcie ze strony rodzica zobowiązanego do płacenia alimentów było niewystarczające lub nieosiągalne.

W 2025 roku Ośrodek Pomocy Społecznej w Książu Wlkp. realizował wsparcie w zakresie pokrywania kosztów utrzymania mieszkań oraz ogrzewania dla rodzin i osób o ograniczonych możliwościach finansowych. Świadczenia te miały na celu poprawę warunków życia, zwiększenie bezpieczeństwa energetycznego gospodarstw domowych oraz zmniejszenie obciążenia finansowego związanego z bieżącymi opłatami.

- **Dodatki mieszkaniowe** – forma finansowego wsparcia przeznaczona na częściowe pokrycie kosztów utrzymania mieszkania, przyznawana rodzinom spełniającym określone kryteria dochodowe i mieszkaniowe. W 2025 r. z tej pomocy skorzystało 15 rodzin, w tym 6 rodzin z terenów wiejskich i 9 z miasta. Łączna kwota wypłaconych świadczeń wyniosła 57.915,67 zł.
- **Bon ciepłowniczy** – świadczenie finansowe dedykowane osobom i rodzinom o niskich dochodach, mające na celu częściowe pokrycie kosztów ogrzewania z sieci ciepłowniczej w okresie grzewczym. W 2025 roku nikt nie skorzystał z tej formy pomocy.

5. DZIAŁANIA REALIZOWANE NA RZECZ SENIORÓW

5.1. PROJEKT „WIELKOPOLSKIE TELECENTRUM OPIEKI”

Z dniem 1 maja 2025 r. gmina Książ Wlkp. przystąpiła do realizacji projektu pn. „Wielkopolskie Telecentrum Opieki”, współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus w ramach Programu Fundusze Europejskie dla Wielkopolski 2021–2027 (FEW) oraz ze środków gminy Książ Wlkp. Dzięki pozyskanej dotacji w wysokości 386.610,30 zł możliwe było wprowadzenie rozwiązań zwiększających bezpieczeństwo, komfort życia oraz samodzielność osób starszych zamieszkujących teren

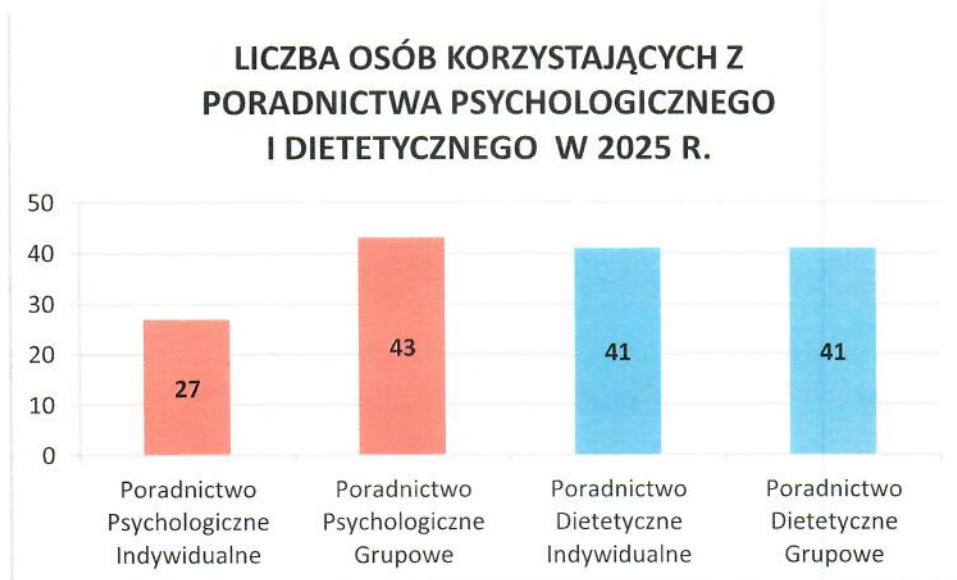
gminy. Bezpośrednim realizatorem działań projektowych jest Ośrodek Pomocy Społecznej w Książu Wlkp.

Zgodnie z zapisami umowy grantowej Ośrodek Pomocy Społecznej realizuje zadania polegające na utworzeniu Centrum Wsparcia Seniora, zatrudnieniu koordynatora usług w obszarze wsparcia osób starszych oraz wprowadzeniu nowych usług społecznych, obejmujących poradnictwo psychologiczne i dietetyczne w formie indywidualnej i grupowej.

W ramach realizacji projektu z dniem 1 maja 2025 r. utworzono Centrum Wsparcia Seniora, które umożliwiło zintegrowanie działań na rzecz osób starszych oraz stworzenie miejsca koordynacji usług skierowanych do seniorów. Centrum funkcjonuje w strukturach Ośrodka Pomocy Społecznej w Książu Wlkp. i zostało wyposażone w niezbędny sprzęt biurowy, W celu usprawnienia kontaktu z seniorami uruchomiono dedykowany numer telefonu wewnętrznego oraz zakupiono telefon komórkowy umożliwiający bezpośredni kontakt z koordynatorem usług.

W ramach projektu uruchomiono następujące usługi społeczne:

- **poradnictwo psychologiczne** - wsparciem objęto łącznie 27 osób w formie indywidualnej (72 godziny) oraz 43 osoby w formie grupowej (72 godziny),
- **poradnictwo dietetyczne** - zrealizowano 80 godzin konsultacji indywidualnych dla 41 osób oraz 36 godzin spotkań grupowych dla 41 osób.

Wykres nr: 10 LICZBA OSÓB KORZYSTAJĄCYCH Z PORADNICTWA PSYCHOLOGICZNEGO I DIETETYCZNEGO W 2025 R.

Istotnym elementem świadczonego wsparcia była jego dostępność i elastyczność – zarówno psycholog, jak i dietetyk, w sytuacjach uzasadnionych stanem zdrowia lub ograniczoną mobilnością seniorów, realizowali wizyty domowe. Dzięki temu pomoc specjalistyczna mogła dotrzeć bezpośrednio do miejsca zamieszkania uczestników, co znacząco zniwelowało bariery w dostępie do usług i zwiększyło poczucie bezpieczeństwa seniorów.

W ramach Regionalnego Systemu Teleopieki, koordynowanego przez Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej, gmina uczestniczyła w dystrybucji oraz obsłudze teleopasek bezpieczeństwa z funkcją SOS, które umożliwiają całodobowy kontakt z Telecentrum oraz służbami ratunkowymi. Z tej formy wsparcia korzysta obecnie 68 uczestników projektu. Podczas przekazywania urządzeń przeprowadzono szkolenie z zakresu obsługi teleopasek oraz ich podstawowych funkcji. Wśród użytkowników teleopasek dominują kobiety, osoby zamieszkujące tereny wiejskie, osoby z problemami zdrowotnymi oraz osoby powyżej 75 roku życia.

W dniu 30 lipca 2025 roku zrealizowano wyjazd edukacyjny do Wrocławia, skierowany do mieszkańców Gminy Książ Wlkp. w wieku 60+. W ramach wydarzenia zapewniono transport, przewodnika, posiłek oraz zwiedzanie miasta i atrakcji w nim się znajdujących. Wyjazd stanowił okazję do integracji grupy oraz zapoznania się z dziedzictwem kulturowym i historycznym regionu.

W ramach działań projektowych realizowano również różnorodne zajęcia:

- **warsztaty ruchowe i aktywizujące** - w celu poprawy sprawności fizycznej oraz koordynacji ruchowej uczestników zorganizowano:
  - **warsztaty taneczne** - przeprowadzono 48 godzin zajęć dla 60 osób. Aktywność ta sprzyjała nie tylko poprawie kondycji, ale także integracji grupy poprzez naukę wspólnych układów choreograficznych,
  - **gra w boules (pétanque)** - zrealizowano 21 godzin zajęć dla 44 osób. Ta forma rekreacji na świeżym powietrzu pozwoliła na rozwijanie umiejętności strategicznych i precyzji w atmosferze sportowej rywalizacji.
- **warsztaty edukacyjne** - działania te skupiały się na podnoszeniu wiedzy w danej dziedzinie i zdobywaniu nowych umiejętności:

- **nauka języka angielskiego** - zrealizowano 24 godziny lekcyjne dla 18 osób. Zajęcia pozwoliły seniorom poznać podstawy języka angielskiego oraz przełamać bariery językowe,
  - **zajęcia multimedialne** - przeprowadzono 8 godzin warsztatów dla 19 osób. Uczestnicy zdobyli praktyczne umiejętności obsługi nowoczesnych urządzeń, co ułatwiło im codzienne funkcjonowanie w cyfrowym świecie,
  - **warsztaty pn. „Bo życie śmiechu jest warte”** zgromadziło 14 osób, które zdobyły wiedzę w zakresie technik radzenia sobie ze stresem poprzez humor oraz budowanie optymistycznej postawy, co stanowiło istotny element profilaktyki zdrowia psychicznego.
- **warsztaty artystyczne i terapeutyczne** - zajęcia te miały na celu stymulowanie kreatywności oraz dbanie o dobrostan psychiczny uczestników:
    - **florystyka** - zrealizowano 30 godzin warsztatów dla 42 osób. Seniorzy rozwijali zdolności manualne i poczucie estetyki, tworząc własne kompozycje roślinne.
    - **lasoterapia** - przeprowadzono 13,5 godziny zajęć dla 45 osób. Ta forma spotkania z naturą pozwoliła na wyciszenie, redukcję stresu oraz budowanie świadomości ekologicznej w bezpośrednim kontakcie z przyrodą.

Wykres nr: 11 LICZBA OSÓB KORZYSTAJĄCYCH Z WARSZTATÓW W 2025 R.

Kolejnym elementem projektu były spotkania edukacyjne:

- 24 października 2025 r. odbyło się spotkanie, zatytułowane **„Zdrowie, kultura i moda”**, zgromadziło 53 uczestników zainteresowanych tematyką zdrowego stylu życia, aktywności kulturalnej oraz modą w wieku dojrzałym. W trakcie spotkania poruszono m.in. temat hortiterapii, roli seniorów w życiu kulturalnym oraz zasad doboru stroju i stylu ubierania się,
- 5 listopada 2025 r. odbyło się spotkanie pod hasłem **„Zdrowie przez (różne) przypadki”** i zgromadziło 51 uczestników. W wydarzeniu uczestniczyli specjaliści z różnych dziedzin medycyny, którzy poruszyli tematy dotyczące profilaktyki zdrowotnej i bezpieczeństwa osób starszych. Wśród prelegentów znaleźli się lekarz internista, fizjoterapeutka uroginekologiczna, a także ratownik medyczny, który omówił zasady udzielania pierwszej pomocy. Uczestnicy mieli również możliwość skorzystania z konsultacji z pielęgniarką oraz przedstawicielami Wielkopolskiego Oddziału Wojewódzkiego NFZ.

19 listopada 2025 r. zorganizowano spotkanie integracyjne dla seniorów, w którym uczestniczyło 165 osób. Podczas sześciogodzinnego wydarzenia zapewniono uczestnikom catering, a program obejmował warsztaty taneczne z nauką tańców towarzyskich, pokaz tańca w wykonaniu profesjonalnych instruktorów oraz występy artystyczne przygotowane przez seniorów. Spotkanie urozmaicały liczne zabawy integracyjne oraz oprawa muzyczna zapewniona przez DJ-a.

Kolejnym zrealizowanym wydarzeniem była konferencja pn. **„Kongres Seniorów”**, połączona z obchodami 35-lecia Ośrodka Pomocy Społecznej, która odbyła się w 27 listopada 2025 r. w Ceglarni w Jarosławkach. W wydarzeniu uczestniczyło 255 osób, w tym seniorzy, przedstawiciele władz lokalnych, instytucji oraz organizacji działających na rzecz osób starszych, a także lokalni liderzy. W trakcie sześciogodzinnej konferencji uczestnicy wysłuchali prelekcji poświęconych zagadnieniom aktywnego starzenia się, funkcjonowania mózgu w wieku senioralnym, innowacyjnych rozwiązań wspierających osoby starsze oraz znaczenia „Koperty życia” w pracy służb medycznych. Wśród prelegentów znaleźli się m.in.: Halina Oster, dr Łukasz Przybylski, dr hab. Sławomira Tobis oraz ratownik medyczny Łukasz Ziemia. Zwieńczeniem konferencji był występ DJ Wiki oraz integracyjna zabawa

uczestników. Konferencja była kolejnym wydarzeniem wpisującym się w obchody 35-lecia Ośrodka Pomocy Społecznej w Książu Wlkp.

Istotnym elementem realizacji projektu były również działania informacyjno-promocyjne, które obejmowały udzielanie informacji w Centrum Wsparcia Seniora, organizowanie spotkań informacyjnych w miejscowościach na terenie gminy m.in. w Chwałkowie Kościelnym, Mchach i Sebastianowie, spotkań z sołtysami a także udział w wydarzeniach odbywających się w Centrum Kultury w Książu Wlkp. Informacje o projekcie publikowano również na stronach internetowych. Utrzymywano również stały kontakt z instytucjami i organizacjami działającymi na rzecz seniorów, takimi jak Centrum Kultury, Biblioteka, Uniwersytet Entuzjastów Świata oraz sołtysi poszczególnych miejscowości.

Realizacja projektu „Wielkopolskie Telecentrum Opieki” znacząco przyczyniła się do rozszerzenia systemu wsparcia osób starszych w gminie Książ Wlkp., zwiększenia ich bezpieczeństwa oraz aktywizacji społecznej. Dzięki wprowadzonym działaniom seniorzy zyskali dostęp do nowoczesnych form opieki, specjalistycznego poradnictwa oraz licznych inicjatyw edukacyjnych i integracyjnych sprzyjających aktywnemu i bezpiecznemu funkcjonowaniu w środowisku lokalnym.

Łącznie z działań projektowych skorzystało 199 seniorów, a łączna kwota wydatków w 2025 roku w ramach Grantu to 236.307,54 zł.

5.2. KSIĄSKI KLUB SENIORA

W 2025 roku Książki Klub Seniora liczył 17 stałych uczestników – 11 kobiet i 6 mężczyzn, natomiast w zajęciach tematycznych łącznie brało udział 46 osób. Stałe grupy spotykały się regularnie dwa razy w tygodniu – we wtorki i piątki. Działalność Klubu koncentrowała się na wszechstronnym rozwoju uczestników, wspieraniu ich aktywności społecznej oraz promocji edukacji, kultury i zdrowego stylu życia.

Istotnym elementem działalności Klubu było również poradnictwo specjalistyczne, obejmujące spotkania z psychologiem oraz dietetykiem zarówno indywidualne jak i grupowe.

Podczas spotkań z psychologiem poruszano tematy związane z radzeniem sobie ze stresem, poczuciem osamotnienia, budowaniem relacji społecznych oraz wzmacnianiem dobrostanu psychicznego osób starszych. Konsultacje indywidualne umożliwiały natomiast uczestnikom omówienie osobistych trudności emocjonalnych, problemów rodzinnych oraz innych kwestii wpływających na ich samopoczucie i funkcjonowanie w codziennym życiu.

W ramach współpracy z dietetykiem seniorzy zdobywali wiedzę na temat zasad zdrowego żywienia, odpowiedniego komponowania posiłków oraz znaczenia diety w profilaktyce chorób i utrzymaniu dobrej kondycji zdrowotnej w wieku senioralnym. Indywidualne konsultacje pozwalały na dostosowanie zaleceń żywieniowych do stanu zdrowia, stylu życia oraz indywidualnych potrzeb uczestników.

W okresie sprawozdawczym organizowano również różnorodne zajęcia tematyczne, dostosowane do potrzeb i zainteresowań uczestników, w tym:

- **warsztaty edukacyjne** – obejmujące zajęcia z zakresu edukacji multimedialnej, podczas których seniorzy rozwijali umiejętności korzystania z komputera, Internetu oraz nowoczesnych technologii,
- **warsztaty ruchowe** – ukierunkowane na poprawę sprawności fizycznej, w ramach których prowadzono zajęcia takie jak gra w boules, taniec w kręgu oraz taniec po linii,
- **warsztaty artystyczne** – obejmujące zajęcia z zakresu florystyki, rozwijające zdolności manualne i kreatywność uczestników,
- **warsztaty terapeutyczne** – w tym zajęcia z lasoterapii z elementami kąpieli leśnych, sprzyjające relaksacji, redukcji stresu oraz poprawie samopoczucia psychicznego,
- **warsztaty bożonarodzeniowe** – podczas których wykonywano ozdoby świąteczne,
- **spacery**, w tym nordic walking,
- **poradnictwo psychologiczne** – obejmujące wskazówki dotyczące przeciwdziałania osamotnieniu, depresji oraz pokonywania różnego rodzaju kryzysów,
- **poradnictwo dietetyczne** – dotyczące zdrowego żywienia,
- **warsztaty kreatywne** – podczas których seniorzy doskonalili umiejętności manualne i wykonywali różnego rodzaju ozdoby i gadżety,
- **gry planszowe, quizy** – zajęcia zwiększające integracje grupy.

Klubowicze brali również udział w różnorodnych formach edukacyjnych:

- **spotkanie dotyczące zachowań ekologicznych** podczas których seniorzy mogli się dowiedzieć między innymi o tym jak segregować śmieci,
- **spotkanie z funkcjonariuszem Policji** dotyczące bezpieczeństwa podczas którego seniorzy zdobyli wiedzę o tym, jak unikać różnego rodzaju zagrożeń,
- **spotkania edukacyjne w Bibliotece Publicznej w Książu Wlkp.** podczas których promowano czytelnictwo,
- **spotkanie obejmujące zagadnienia związane z kulturą, modą oraz zdrowym stylem życia** którego celem było zdobycie wiedzy w wyżej wymienionych obszarach,
- **spotkanie dotyczące edukacji zdrowotnej** na które zostali zaproszeni specjaliści dziedzin medycyny, którzy poruszyli tematy dotyczące profilaktyki zdrowotnej.

Realizowane działania sprzyjały integracji uczestników, rozwijaniu ich zainteresowań, zwiększaniu aktywności fizycznej oraz poprawie ogólnego samopoczucia i jakości życia seniorów.

W Klubie Seniora w roku sprawozdawczym organizowane były różnorodne wydarzenia okolicznościowe, związane z obchodami świąt i dni tematycznych:

- **spotkanie wielkanocne**, którego celem była integracja uczestników oraz podtrzymywanie świątecznych tradycji. Wydarzenie rozpoczęło się od wspólnego śniadania, przygotowanego z potraw przyniesionych przez seniorów. W programie znalazła się zabawa w poszukiwanie „zająca” oraz rozmowy na temat symboli i zwyczajów wielkanocnych. Seniorzy dzielili się swoimi wspomnieniami oraz składali sobie nawzajem życzenia.
- **„Dzień Seniora”** w wydarzeniu uczestniczyli seniorzy oraz radni Rady Miejskiej w Książu Wlkp. Głównym punktem spotkania był panel dyskusyjny poświęcony potrzebom oraz oczekiwaniom osób starszych zamieszkujących teren gminy. Rozmowy dotyczyły bieżącej sytuacji seniorów w społeczności lokalnej oraz propozycji działań wspierających tę grupę mieszkańców. Przygotowano również poczęstunek, a każdy z obecnych otrzymał upominek okolicznościowy. Realizacja wydarzenia wpisała się w program aktywizacji seniorów oraz służyła wzmocnieniu relacji społecznych wewnątrz gminy.

- **„Dzień Ziemi”** z okazji którego rozmawiano o nawykach ekologicznych i zasadach segregacji oraz wskazano najczęściej popełniane błędy w tym zakresie. Przedstawiono również znaczenie segregacji dla ochrony środowiska i efektywności procesów przetwarzania odpadów. Seniorzy wykonali również prace ogrodnicze polegających na sadzeniu kwiatów w bezpośrednim otoczeniu budynku Klubu. Działanie to miało na celu zagospodarowanie przestrzeni wspólnej oraz promocję postaw ekologicznych.
- **„Kongres Seniorów”** to wydarzenie które odbyło się w Ceglarni w Jarosławkach 27 listopada 2025 roku i do którego dołączyli uczestnicy Klubu Seniora. Program obejmował prelekcje ekspertów dotyczące aktywnego starzenia się, zdrowia oraz wsparcia seniorów, a także indywidualne konsultacje. Wydarzenie zakończyło się występem DJ Wiki i integracją uczestników.
- **Wigilia w Klubie Seniora**, z okazji Świąt Bożego Narodzenia zorganizowano spotkanie wszystkich uczestników Klubu oraz przedstawicieli władz samorządowych. Podczas spotkania oprócz tradycyjnych potraw, były również życzenia, łamanie się opłatkiem oraz wspólne kolędowanie.
- **spotkanie bożonarodzeniowe** w ramach przygotowań do okresu bożonarodzeniowego w Klubie Seniora zorganizowano spotkanie integracyjne z dziećmi z przedszkola „Bajkowy Świat”. Wydarzenie miało na celu budowanie więzi międzypokoleniowych oraz aktywizację społeczną seniorów poprzez wspólne działania z najmłodszymi mieszkańcami gminy. Program spotkania obejmował część artystyczną w wykonaniu przedszkolaków, wspólne śpiewanie kolęd przy akompaniamencie harmonijki oraz warsztaty dekorowania pierników.
- **„Dzień Dobry Uczynków”** to inicjatywa wpisująca się w integrację międzypokoleniową, w ramach której dzieci z Przedszkola w Książu Wlkp. wykonały laurki dla seniorów z Klubu Seniora jak również dla osób starszych, które korzystają z usług opiekuńczych. Seniorzy w ramach „Dnia dobrych uczynków” postanowili posprzątać park promując działania proekologiczne.
- **„Dzień Kobiet”** - zorganizowano uroczyste spotkanie integracyjne, w którym uczestniczyli członkowie klubu. Wydarzenie miało na celu uczczenie tego szczególnego dnia oraz integrację środowiska seniorów. W trakcie spotkania złożono życzenia wszystkim paniom, a także przygotowano poczęstunek.

- **„Walentynki”** - zorganizowano spotkanie integracyjne, którego celem było wspólne świętowanie oraz budowanie pozytywnych relacji wśród uczestników. W trakcie spotkania seniorzy brali udział w rozmowach temat pierwszej miłości, wspólnych zabawach oraz aktywnościach sprzyjających integracji. Przygotowano również poczęstunek.

Pozostałe działania o charakterze integracyjnym lub sportowo-kulturalnym

- **spotkanie integracyjne**, którego głównym punktem były warsztaty oraz pokaz tańca towarzyskiego w wykonaniu profesjonalnych instruktorów. Program wydarzenia objął również część artystyczną przygotowaną przez samych uczestników, którzy zaprezentowali własne występy przed zgromadzoną grupą. Realizacja tego działania miała na celu aktywizację ruchową seniorów oraz integrację członków Klubu poprzez wspólne uczestnictwo w wydarzeniu.
- **„Aktywny Senior w Śremie. Nieocenione jest wyjście z domu”** – na zaproszenie gminy Śrem klubowicze wzięli udział w wydarzeniu integracyjnym które odbyło się w amfiteatrze przy Plaży Miejskiej w Śremie w dniu 9 września 2025 r. Spotkanie miało na celu promocję aktywności, bezpieczeństwa oraz zdrowego stylu życia. W programie znalazł się panel edukacyjny na scenie amfiteatru oraz strefa porad i praktycznych warsztatów, obejmująca zajęcia rękodzielnicze i sportowe. Uczestnicy mieli dostęp do stoisk i pokazów dotyczących profilaktyki zdrowotnej.
- **„Targi Viva Seniorzy”** – członkowie Klubu wzięli udział w wydarzeniu które odbywa się co roku na Międzynarodowych Targach Poznańskich i w ramach którego skorzystali z bezpłatnych badań profilaktycznych oraz uczestniczyli w przygotowanych warsztatach praktycznych. Program targów obejmował również wykłady tematyczne, pokazy oraz koncerty. Wydarzenie umożliwiło zapoznanie się z ofertą produktów i usług skierowanych do osób starszych oraz spędzenie czasu w gronie rówieśników.
- **Seans filmu pt. „Piernikowe serce” w Kinoteatrze „Słonko” w Śremie**, to wydarzenie w którym wzięli udział seniorzy która miała na celu przeciwdziałanie wykluczeniu i osamotnieniu oraz zwiększeniu aktywności kulturalnej. Po zakończeniu projekcji uczestnicy przeszli pieszo przez rynek udekorowany świątecznie rynek. Zapewniony został również poczęstunek. Wydarzenie to połączyło realizację programu

kulturalnego z aktywnością na świeżym powietrzu oraz wspólnym spędzaniem czasu w przestrzeni miejskiej.

- **Spotkania integracyjne – Kręgielnia w Śremie i Dolsku**, którego głównym celem było zwiększenie aktywności fizycznej oraz udział w rywalizacji sportowej dostosowanej do możliwości uczestników. Seniorzy wzięli udział w rozgrywkach grupowych, co sprzyjało współpracy oraz budowaniu relacji wewnątrz zespołu.
- **„Sprzątanie Świata – Polska 2025”**, to akcja zorganizowana przez Urząd Miejski w Książu Wlkp. w którą włączyli się klubowicze. Celem akcji było porządkowanie przestrzeni publicznej i ochrona środowiska.

Łączna kwota wydatków poniesionych w 2025 roku na funkcjonowanie Książkiego Klubu Seniora wyniosła 15 137,39 zł. Wydatki związane były z prowadzeniem zajęć, zakupem materiałów niezbędnych do ich realizacji, z prowadzeniem warsztatów oraz kosztami transportu i wyposażenia Klubu Seniora. Wydatki związane były także z organizacją różnego rodzaju wyjazdów, spotkań i wydarzeń.

Działalność Klubu w 2025 roku realizowana była w oparciu o następujące cele:

- wspieranie samodzielności i niezależności osób starszych oraz umożliwianie im jak najdłuższego funkcjonowania w środowisku lokalnym,
- promowanie zdrowego i aktywnego stylu życia poprzez organizowanie zajęć ruchowych, edukacyjnych, prozdrowotnych i kulturalnych,
- rozwijanie kompetencji cyfrowych i edukacyjnych ułatwiających seniorom funkcjonowanie w nowoczesnym społeczeństwie informacyjnym,
- umożliwianie udziału w życiu kulturalnym i społecznym poprzez organizację wyjść, wycieczek, wydarzeń lokalnych i międzypokoleniowych,
- wzmacnianie poczucia przynależności do wspólnoty lokalnej oraz budowanie pozytywnego wizerunku osób starszych w społeczeństwie,
- współpracę z instytucjami i organizacjami.

Podjęte działania przyczyniły się do osiągnięcia głównych celów Klubu. Dzięki systematycznej działalności, Klub stał się miejscem sprzyjającym nauce, twórczości i współpracy, a uczestnicy mogli czerpać wymierne korzyści edukacyjne, społeczne i kulturalne.

6. PODSUMOWANIE

Działalność Ośrodka Pomocy Społecznej w Książu Wlkp. w 2025 roku miała charakter wielowymiarowy i kompleksowy, obejmując szeroki zakres działań skierowanych do mieszkańców znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej, materialnej i społecznej. Realizowane zadania wynikały zarówno z obowiązków ustawowych, jak i przyjętych dokumentów strategicznych oraz programów krajowych i lokalnych, co zapewniało spójność podejmowanych działań oraz ich adekwatność do rzeczywistych potrzeb społeczności lokalnej.

Ośrodek skutecznie realizował zadania z zakresu pomocy społecznej, świadczeń rodzinnych, pracy socjalnej, przeciwdziałania przemocy w rodzinie, wspierania rodzin oraz działań na rzecz osób starszych i osób z niepełnosprawnościami. Udzielane wsparcie miało charakter zarówno finansowy, jak i usługowy oraz specjalistyczny, obejmując m.in. wypłatę świadczeń pieniężnych, organizację usług opiekuńczych, poradnictwo, działania profilaktyczne oraz inicjatywy aktywizujące.

W ramach pomocy środowiskowej zapewniono mieszkańcom wsparcie w postaci zasiłków celowych, okresowych i stałych, które pozwalały na zaspokojenie podstawowych potrzeb bytowych. Ośrodek finansował także pobyt mieszkańców w domach pomocy społecznej oraz zapewniał schronienie osobom w kryzysie bezdomności. Istotnym elementem działań była realizacja usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych, umożliwiających osobom starszym, chorym i z niepełnosprawnościami funkcjonowanie w środowisku domowym. Równolegle prowadzona praca socjalna obejmowała szeroką grupę rodzin, koncentrując się na diagnozowaniu problemów, wspieraniu w ich rozwiązywaniu oraz wzmacnianiu samodzielności i aktywności społecznej. Szczególne znaczenie miała działalność asystenta rodziny, który poprzez zindywidualizowaną pracę wspierał rodziny w przewyżnianiu trudności opiekuńczo-wychowawczych oraz wzmacniał ich kompetencje. Ważnym elementem lokalnego systemu wsparcia osób z niepełnosprawnościami był również corocznie realizowany Program Asystent Osobisty Osoby z Niepełnosprawnością.

Znaczącą część działalności stanowiła realizacja świadczeń rodzinnych i opiekuńczych, które były istotnym elementem wsparcia dla rodzin wychowujących dzieci, w tym dzieci

z niepełnosprawnościami. Wypłacane świadczenia, dodatki oraz środki z funduszu alimentacyjnego przyczyniły się do poprawy warunków bytowych rodzin oraz zapewnienia bezpieczeństwa socjalnego najmłodszych mieszkańców gminy. Uzupełnieniem tych działań były dodatki mieszkaniowe, które wspierały gospodarstwa domowe w pokrywaniu kosztów utrzymania mieszkań.

Istotnym obszarem działań była również współpraca z organizacjami pozarządowymi, w szczególności w ramach realizacji Programu Fundusze Europejskie na Pomoc Żywnościową. Dzięki współdziałaniu z lokalnymi parafiami i organizacją Caritas możliwe było skuteczne dotarcie z pomocą do osób najbardziej potrzebujących oraz zapewnienie im wsparcia w zakresie zabezpieczenia podstawowych potrzeb żywnościowych.

Ważną rolę w systemie wsparcia społecznego odgrywały działania związane z przeciwdziałaniem przemocy domowej. Funkcjonowanie Zespołu Interdyscyplinarnego oraz realizacja procedury „Niebieskie Karty” umożliwiały bieżące monitorowanie sytuacji rodzin, podejmowanie interwencji oraz udzielanie wsparcia osobom doświadczającym przemocy. Prowadzono także liczne działania profilaktyczne, edukacyjne i szkoleniowe, skierowane zarówno do mieszkańców, jak i przedstawicieli instytucji, co przyczyniło się do zwiększenia świadomości społecznej oraz wzmocnienia współpracy międzyinstytucjonalnej.

W 2025 roku szczególny nacisk położono na rozwój usług skierowanych do osób starszych. Realizacja projektu „Wielkopolskie Telecentrum Opieki” umożliwiła wprowadzenie nowoczesnych rozwiązań, takich jak teleopieka, a także stworzenie Centrum Wsparcia Seniora, które stało się miejscem integracji oraz koordynacji działań na rzecz seniorów. Szeroka oferta zajęć edukacyjnych, ruchowych, terapeutycznych i kulturalnych przyczyniła się do zwiększenia aktywności społecznej osób starszych, poprawy ich kondycji psychofizycznej oraz przeciwdziałania izolacji i samotności.

Uzupełnieniem tych działań była działalność Ksiąskiego Klubu Seniora, który stanowił ważną przestrzeń integracji, aktywizacji i wsparcia dla osób starszych. Organizowane zajęcia, warsztaty, spotkania edukacyjne i wyjazdy sprzyjały rozwijaniu zainteresowań, budowaniu relacji społecznych oraz poprawie jakości życia uczestników. Klub odegrał istotną rolę

w kształtowaniu pozytywnego wizerunku seniorów jako aktywnych uczestników życia społecznego.

Ważnym elementem działalności Ośrodka była także realizacja „Akcji Zima”, mająca na celu zapewnienie bezpieczeństwa osobom zagrożonym bezdomnością i skutkami niskich temperatur. Podejmowane działania pozwoliły na minimalizowanie zagrożeń oraz skuteczne kierowanie osób potrzebujących do odpowiednich placówek pomocowych.

Realizacja wszystkich zadań była możliwa dzięki efektywnej współpracy z wieloma instytucjami i podmiotami, w tym placówkami oświatowymi, służbą zdrowia, Policją, sądami, organizacjami pozarządowymi oraz sołtysami i środowiskiem lokalnym. Współpraca ta umożliwiła lepszą koordynację działań oraz skuteczniejsze rozwiązywanie problemów społecznych.

Podsumowując, rok 2025 był okresem intensywnej i efektywnej pracy Ośrodka Pomocy Społecznej w Księżu Wlkp. Zrealizowane działania przyczyniły się do poprawy jakości życia mieszkańców, zwiększenia dostępności usług społecznych oraz wzmocnienia systemu wsparcia społecznego na terenie gminy. Podejmowane inicjatywy sprzyjały integracji społecznej, aktywizacji różnych grup mieszkańców oraz budowaniu poczucia bezpieczeństwa i solidarności społecznej. Zdobyte doświadczenia oraz zidentyfikowane potrzeby stanowią solidną podstawę do dalszego planowania i rozwijania działań w kolejnych latach, z uwzględnieniem zmieniających się wyzwań społecznych oraz demograficznych.

7. REKOMENDACJE

Analiza działalności Ośrodka Pomocy Społecznej w Księżu Wlkp. w 2025 roku pozwala na sformułowanie wniosków oraz kierunków dalszych działań, które mogą przyczynić się do jeszcze skuteczniejszego wsparcia mieszkańców oraz rozwoju lokalnego systemu pomocy społecznej.

W pierwszej kolejności rekomenduje się dalsze wzmocnianie działań z zakresu pracy socjalnej, ukierunkowanych na aktywizację osób i rodzin korzystających z pomocy. Istotne jest rozwijanie działań prowadzących do zwiększenia samodzielności osób pozostających w trudnej sytuacji życiowej w tym poprzez intensyfikację działań aktywizacyjnych,

motywacyjnych oraz edukacyjnych, szczególnie wobec osób długotrwale korzystających ze wsparcia.

W obszarze wsparcia rodzin zasadne jest kontynuowanie i rozwijanie działań asystenta rodziny, ze szczególnym uwzględnieniem rodzin przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze oraz wychowujących dzieci z niepełnosprawnościami. Wskazane jest także rozszerzenie oferty działań edukacyjnych i profilaktycznych dla rodziców, obejmujących rozwijanie kompetencji wychowawczych oraz budowanie prawidłowych relacji w rodzinie.

W zakresie przeciwdziałania przemocy domowej rekomenduje się dalsze wzmocnienie współpracy międzyinstytucjonalnej oraz kontynuowanie działań edukacyjnych i profilaktycznych skierowanych do mieszkańców. Istotne jest również rozwijanie dostępu do specjalistycznego wsparcia, w tym pomocy psychologicznej i prawnej, zarówno dla osób doświadczających przemocy, jak i osób stosujących przemoc.

W odniesieniu do osób starszych należy kontynuować rozwój usług społecznych, w szczególności w ramach projektu „Wielkopolskie Telecentrum Opieki” oraz działalności Książkiego Klubu Seniora. Rekomenduje się dalsze rozwijanie oferty zajęć aktywizujących, edukacyjnych i prozdrowotnych, a także zwiększanie dostępności usług świadczonych w miejscu zamieszkania seniorów, w tym usług opiekuńczych i teleopieki. Warto również kontynuować działania przeciwdziałające samotności i izolacji społecznej osób starszych.

W obszarze wsparcia osób z niepełnosprawnościami zasadne jest utrzymanie i rozwijanie programów takich jak „Asystent Osobisty Osoby z Niepełnosprawnością” oraz „Opieka wytchnieniowa”. Wskazane jest zwiększanie dostępności tych usług oraz ich elastyczne dostosowywanie do indywidualnych potrzeb osób i ich rodzin potrzebujących pomocy.

Rekomenduje się także dalsze rozwijanie współpracy z organizacjami pozarządowymi, instytucjami oraz lokalnym środowiskiem, co pozwoli na lepsze wykorzystanie dostępnych zasobów oraz skuteczniejsze docieranie do osób potrzebujących wsparcia. Szczególnie istotne jest kontynuowanie współpracy w zakresie dystrybucji pomocy żywnościowej oraz realizacji wspólnych inicjatyw społecznych.

W obszarze pomocy środowiskowej wskazane jest monitorowanie rosnących kosztów utrzymania gospodarstw domowych oraz dostosowywanie form wsparcia finansowego do zmieniającej się sytuacji ekonomicznej mieszkańców. Warto rozważyć zwiększenie działań informacyjnych dotyczących dostępnych form pomocy, tak aby mieszkańcy w pełni mogli korzystać z przysługujących im świadczeń.

Dodatkowo rekomenduje się dalsze inwestowanie w rozwój kompetencji pracowników Ośrodka poprzez udział w szkoleniach, superwizjach oraz programach doskonalących. Podnoszenie kwalifikacji kadry ma bezpośredni wpływ na jakość świadczonych usług oraz skuteczność podejmowanych działań.

Ważne jest też stała współpraca ze społecznością lokalną, instytucjami pomocy społecznej i służby zdrowia, placówkami oświatowymi, Policją, Sądami, sołtysami tak aby diagnozować potrzeby mieszkańców i dostosowywać ofertę do rzeczywistych potrzeb.

Podsumowując, kluczowym kierunkiem na kolejne lata powinno być dalsze rozwijanie zintegrowanego systemu wsparcia społecznego, opartego na współpracy instytucjonalnej, indywidualnym podejściu do potrzeb mieszkańców oraz aktywizacji społeczności lokalnej. Kontynuacja dotychczasowych działań przy jednoczesnym ich rozwijaniu i dostosowywaniu do zmieniających się warunków społecznych pozwoli na skuteczniejsze przeciwdziałanie problemom społecznym oraz poprawę jakości życia mieszkańców gminy Książ Wlkp.

KIEROWNIK
Ośrodka Pomocy Społecznej
w Książu Wlkp.

Anna Ślipka-Rewers

WYKAZ WYKRESÓW

Wykres nr: 1 LICZBA OSÓB, KORZYSTAJĄCYCH Z PROGRAMU "POSIŁEK W DOMU I W SZKOLE" W 2025 R.	6
Wykres nr: 2 STRUKTURA SKIEROWAŃ DO PROGRAMU FEPŻ W 2025 R.	7
Wykres nr: 3 WSZCZĘCIE PROCEDURY "NIEBIESKIE KARTY" W 2025 R.	8
Wykres nr: 4 FORMY WSPARCIA REALIZOWANE W RAMACH PROCEDURY „NIEBIESKIE KARTY” W 2025 R.	9
Wykres nr: 5 STRUKTURA UCZESTNIKÓW PROGRAMU AOOzN – EDYCJA 2025	15
Wykres nr: 6 STRUKTURA WYDATKÓW - ZASIŁKI CELOWE W 2025 R.	18
Wykres nr: 7 LICZBA MIESZKAŃCÓW GMINY KSIĄŻ WLKP. PRZEBYWAJĄCA W DOMACH POMOCY SPOŁECZNEJ W 2025 R.	19
Wykres nr: 8 LICZBA OSÓB, KORZYSTAJĄCYCH Z USŁUG OPIEKUŃCZYCH W 2025 R.	20
Wykres nr: 9 LICZBA ZREALIZOWANYCH GODZIN USŁUG OPIEKUŃCZYCH W 2025 R.	20
Wykres nr: 10 LICZBA OSÓB KORZYSTAJĄCYCH Z PORADNICTWA PSYCHOLOGICZNEGO I DIETETYCZNEGO W 2025 R.	26
Wykres nr: 11 LICZBA OSÓB KORZSTAJĄCYCH Z WARSZTATÓW W 2025 R.	28